

ČESKOSLOVENSKA
SOCIALISTICKA
REPUBLIKA
(18)

POPIS VYNÁLEZU

K AUTORSKÉMU OSVEDČENIU

242235

(11)

(12)

(51) Int. Cl.⁴
B 23 K 37/04

(22) Prihlásené 20 12 84
(21) (PV 10 100-84)

(40) Zverejnené 31 08 85

(45) Vydané 15 09 87

ÚRAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

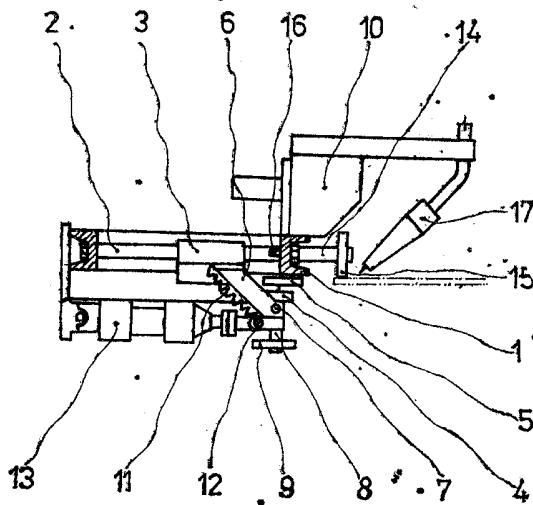
(75)
Autor vynálezu

ŇACHAJ EUGEN ing.; CELUCH JÁN ing.; KRAVEC JÁN, PREŠOV

(54) Polohovací prípravok

Polohovací prípravok slúži na polohovanie veľkoplošného zvarku pri automatizovanom zváraní rovnobežných zvarov pod viačerými pevné ukotvenými horákmi. Polohovací prípravok pozostáva z rámu v prednej časti opatreného dvoma pridržiavacími kladkami otočne umiestnenými na pevných čapoch, pričom v ráme sú vodiace tyče, na ktorých je klzne uložené šmýkadlo po obou stranach, ktorého sú bočným držiakmi pripojené bočné kladky a na spodnej časti šmýkadia je upevnený spodný držiak, v ktorom je na prednom čape otočne uložené rameno s prítačnou kladkou a cez zadný čap je rameno spojené s pohonným valcom na svojom druhom konci pevně spojeným s rámom, pričom rameno je vo svojej východiskovej polohe držané pružinou.

Polohovací prípravok sa vyznačuje tým, že na rám alebo na šmýkidlách sú umiestnené horné držiaky pre upevnenie zváracích horákov.

Obr. 2

Vynález sa týka polohovacieho prípravku, pri ktorom sa rieši polohovanie veľkoplošného zvarku tak, aby bola zabezpečená presná poloha zváanej hrany voči zváraciemu horáku pri umožnení vykonávania technologickejho pohybu priemyselným robotom alebo iným manipulačným zariadením.

Doposiaľ známe polohovacie prípravky sú riešené ako pevné, že neumožňujú vykonávanie prídavného pohybu priemyselným robotom alebo iným manipulačným zariadením, alebo sú riešené tak, že technologický pohyb vykonávajú vlastnou pohonovou jednotkou. Nevýhodou doposiaľ známych polohovacích prípravkov je, že neumožňujú vykonávať technologický pohyb polotovaru v prípravku pri presnom vedení polotovaru, respektívne kladú zvýšený odpor pri vykonávaní tohto pohybu. Použitie tvarových kladiek v tvare prizmy alebo bokov polotovaru nezabezpečí presné ustavenie v oboch smeroch a neeliminuje nepresnosti zvarku vo vzťahu k zváanej hrane.

Vyššie uvedené nedostatky sú odstránené polohovacím prípravkom podľa vynálezu, ktorého podstata spočíva v tom, že pozostáva z rámu v prednej časti opatreného dvoma pridržiavacími kladkami, otočne umiestnenými na pevných čapoch, pričom v ráme sú vodiace tyče, na ktorých je kľzne uložené šmýkadlo, po obou stranach sú bočními držiakmi pripojené bočné kladky a na spodnej časti šmýkadla je upevnený spodný držiak, v ktorom je na prednom čape otočne uložené rameno s prítlačnou kladkou a cez zadný čap je rameno spojené s pohonným valcom, na svojom druhom konci pevne spojený s rámom, pričom rameno je vo svojej východiskovej polohe držané pružinou.

Dvoma pridržiavacími kladkami na každej strane polohovacieho prípravku sa zabezpečí presná poloha polotovaru zvarku v jednej rovine. Pohyb šmýkadla je omedzený nastavovacím dorazom, čím bočné kladky umiestnené na šmýkadle vymedzia polohu polotovaru v smere pohybu šmýkadla. Po nabehnutí šmýkadla na doraz, pohonný valec prekonáva silu pružiny, čím sa začne priklápať prítlačná kladka upevnená na ramene. Prítlačením polotovaru zvarku prítlačnou kladkou k pridržiavacím kladkám je daná jednoznačne poloha zváanej hrany na polotovare zvarku vo vzťahu k zváracím horákom pevne spojených s rámom polohovacieho prípravku. Použitím kladiek na polohovanie zvarku sa zabezpečí minimálny odpor polohovacieho prípravku pri pohybe polotovaru a tým sa umožní technologický pohyb polotovaru zvarku zabezpečovaný priemyselným robotom alebo iným manipulačným zariadením.

Na pripojených obrázkoch je uvedený príklad konkrétneho prevedenia polohovacieho prípravku, kde na obr. 1 je uvedený schématický náčrt polohovacieho prípravku podľa vynálezu a na obr. 2 je uvedený nárys jednej strany polohovacieho prípravku z obr. 1. Na ľavej strane obr. 1 je znázornená poloha polohovacieho prípravku po ustavení polotovaru a na pravej strane je otvorená poloha polohovacieho prípravku.

Polohovací prípravok sa vyznačuje tým, že pozostáva z rámu 1 v prednej časti opatreného dorazom 16, dvoma pridržiavacími kladkami 15, otočne umiestnenými na pevných čapoch 14, pričom v ráme 1 sú vodiace tyče 2, na ktorých je kľzne uložené šmýkadlo 3, po oboch stranach ktorého sú bočními držiakmi 4 pripojené bočné kladky 5 a na spodnej časti šmýkadla 3 je upevnený spodný držiak 6, v ktorom je na prednom čape 7 otočne uložené rameno 8 s prítlačnou kladkou 9 a cez zadný čap 12 je vo svojej východiskovej polohe držané pružinou 11. Zváracie horáky 17 sú hornými držiakmi 10 pevne spojené s rámom 1 polohovacieho prípravku.

Funkcia polohovacieho prípravku spočíva v tom, že pohonný valec 13 unáša šmýkadlo 3 s bočnými kladkami 5 a pridržiavacou kladkou 15, pričom pridržiavacia kladka 15 je pružinou 11 držaná vo východiskovej polohe. Po nabehnutí šmýkadla 3 na nastaviteľný doraz 16 alebo do koncovej polohy nastáva otáčanie ramena 8 na prednom čape 7, pokiaľ prítlačná kladka 9 nevymedzí požadovanú polohu polotovaru.

Polohovací prípravok je možné použiť na polohovanie veľkoplošných zvarkov typu bočníc ohradových paliet, na ktorých je viacero vzájomne rovnobežných zvarov. Priemyselný robot potom zabezpečuje manipuláciu so zvarkom — odoberanie zo vstupného miesta, presunutie pod zváracie horáky v polohovacom prípravku, vykonanie technologického pohybu po ustavení a odloženie hotového zvarku na výstupe. Polohovací prípravok je potrebný vzhľadom na to, že pri veľkých rozmeroch zvarku nie je možné zabezpečiť požadovanú presnosť polohovania priemyselným robotom.

Vymedzenie presnej polohy polotovaru v smere pohybu šmýkadla je možné zabezpečiť okrem obmedzenia pohybu šmýkadla dorazmi 16 aj inými doposiaľ známymi spôsobmi, ako je použitie pohonných valcov 13 s rozdielnym priemerom, zariadenie pružiny pred šmýkadlo 3 na jednej strane polohovacieho prípravku s redukciami tlaku v jednom pohonného valci 13 a pod.

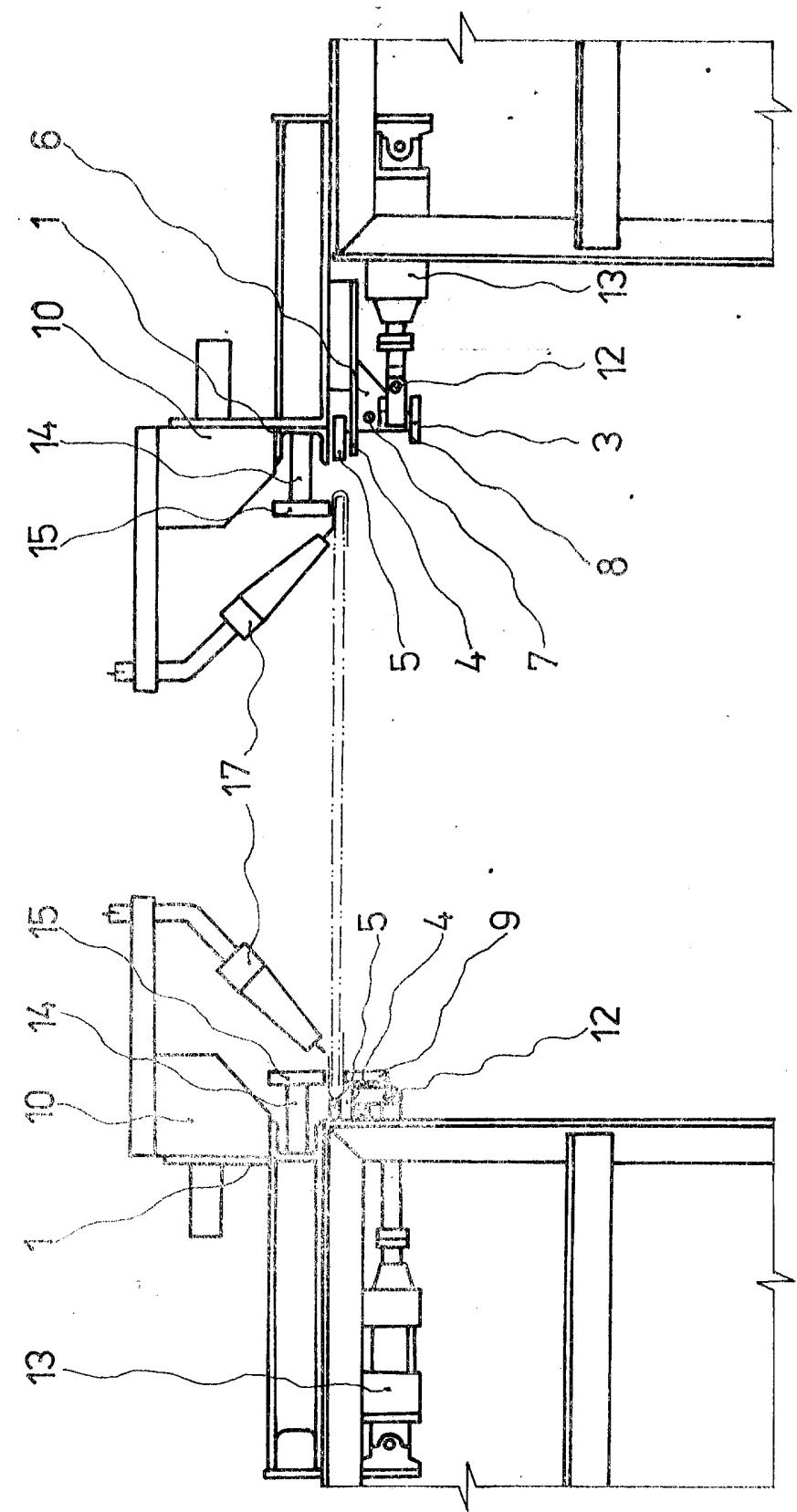
P R E D M E T V Y N Á L E Z U

1. Polohovací prípravok, vyznačujúci sa tým, že pozostáva z rámu (1) v prednej časti opatreného dvoma pridržiavacími kladkami (15) otočne umiestnenými na pevných čapoch (14), pričom v ráme (1) sú vodiace tyče (2), na ktorých je klzne uložené šmýkadlo (3) po obou stranach, ktorého sú bočnými držiakmi (4) pripojené bočné kladky (5) a na spodnej časti šmýkadla (3) je upevnený spodný držiak (6), v ktorom je na prednom čape (7) otočne uložené rameno

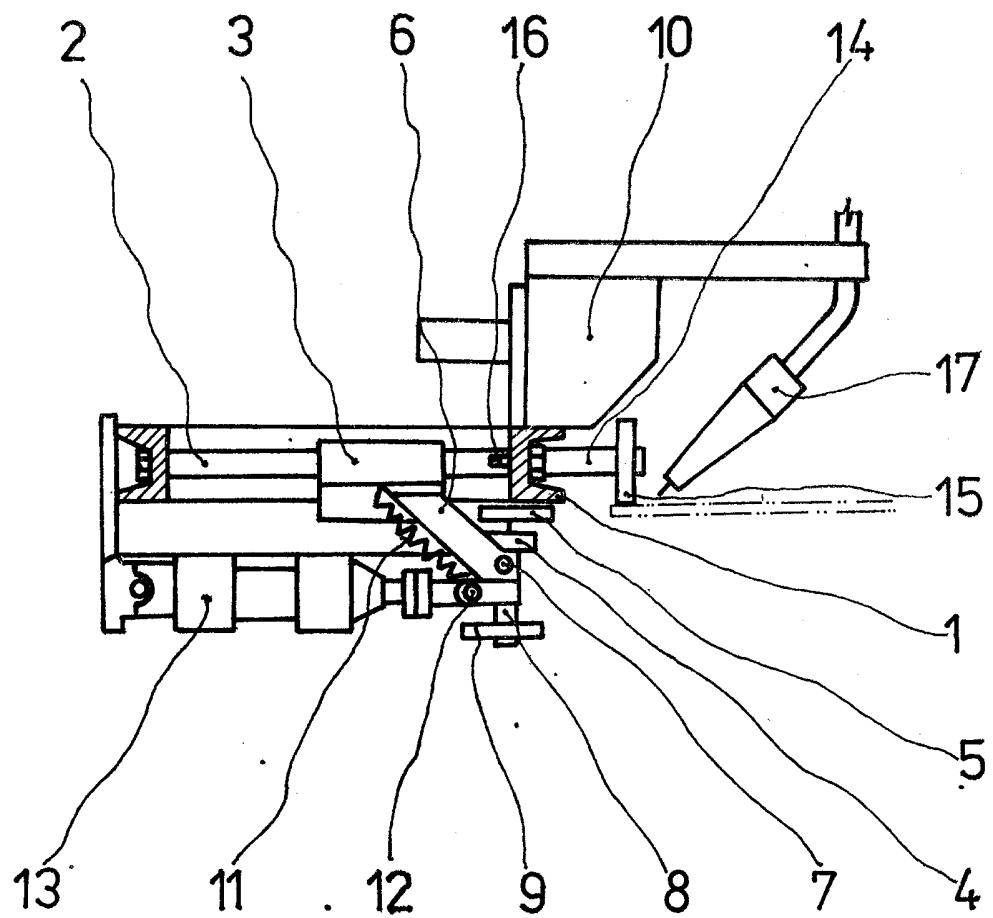
(8) s prítlačnou kladkou (9) a cez zadný čap (12) je rameno (8) spojené s pohonným valcom (13) na svojom druhom konci pevne spojeným s rámom (1), pričom rameno (8) je vo svojej východiskovej polohe držané pružinou (11).

2. Polohovací prípravok podľa bodu 1, vyznačujúci sa tým, že na ráme (1) alebo na šmýkadlach (3) sú umiestnené horné držiaky (10) pre upevnenie zváracích horákov.

2 listy výkresov

Obsr.

Obr. 2